

Uppdrag 5. Sydväxtberg

Uppgift 1.

Uppgiften görs helst i naturen vid ett sydväxtberg. Men kan även göras som en studie av bilder.

Att fundera på

- Vilken orientering har bergsbranten, det vill säga åt vilket väderstreck är den vänd?
- Vilka metoder finns det att ta reda på väder strecket om ni inte har karta och kompass, en klocka eller kan se var solen står någonstans på himlen? Försök lista några sätt att läsa naturen.

Att läsa väderstreck i naturen kan göras på lite olika sätt.

- Myrstackarna är belägna på sydsidan av träd eller med den långsluttande sidan åt söder
- Lavar, såsom blåslav till exempel, växer rikligare och med högre täckningsgrad på norrsidan av trädstammarna än på sydsidan. Varför?
- Sidogrenarna på de flesta trädarter är fler, kraftigare och längre på den sida av trädet som växer mot söder än den som är orienterad mot norr. Varför?
- Studerar man en stubbe ser man att årsringarna är kraftigare på sydsidan än på nordsidan av stammen

Känner ni till fler sätt?

1 a. Vi studerar ett sydväxtberg

Rösåsberget är ett så kallat sydväxtberg. Vad tror ni menas med det?

Faktablad N13

Läs **faktablad N13** om sydväxtberg.

Att fundera på

Rösåsberget och Billaberget är båda exempel på sydväxtberg men artantalet är betydligt större vid Billaberget än vid Rösåsberget (se artlista).

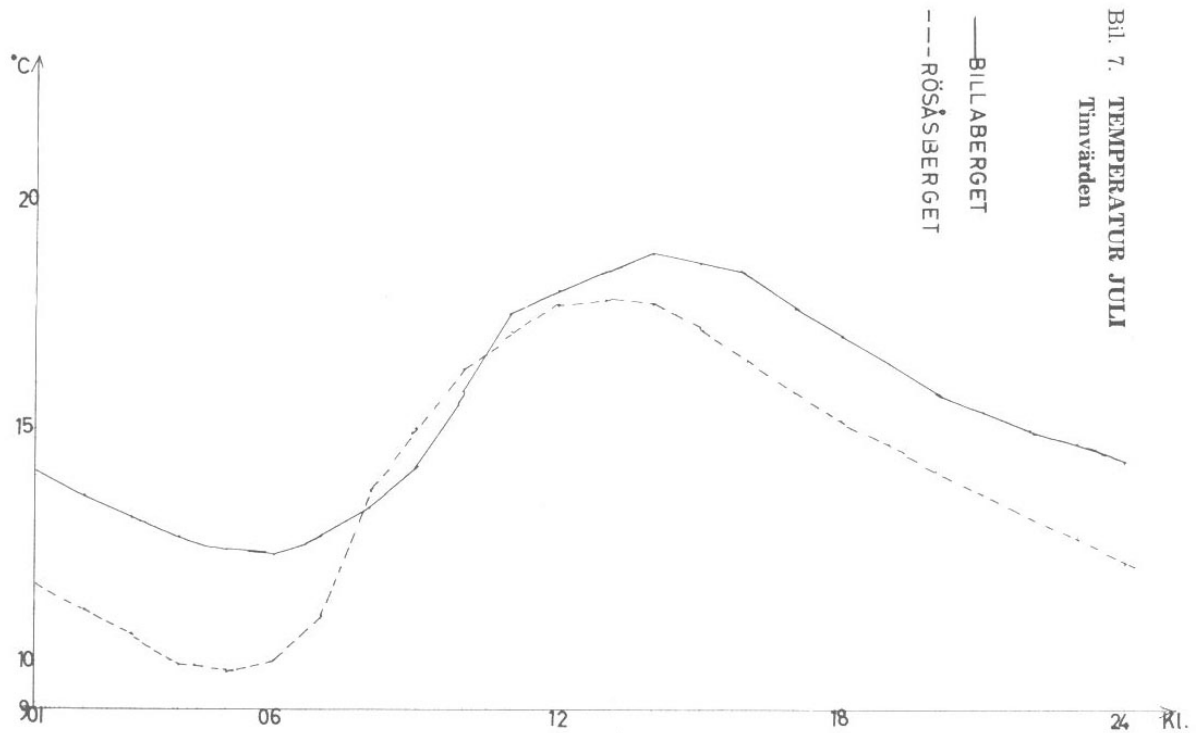
- Vad tror ni är huvudorsaken till det?

KUVERT 3

Temperaturjämförelse mellan bergen.

Billaberget

Rösåsberget



Billaberget



Rösåsberget



Växtarter	Billaberget	Rösåsberget
Vårtbjörk	X	X
Hassel	X	
Asp	X	X
Rönn	X	X
Hägg	X	
Tall	X	X
Gran	X	X
Sälg	X	X
Brakved	X	
Blåsippa	X	X
Smultron	X	X
Stinknäva	X	
Midsommarblomster	X	X
Bergsslok	X	
Flenört	X	
Bergglim	X	X
Gullris	X	X
Rockentrav	X	
Skogsviol	X	
Brännässla	X	
Linnea	X	X
Hallon	X	X
Skogskovall	X	X
Styvmorsviol	X	X
Harsyra	X	
Skogsstjärna	X	X
Mjölkört	X	X
Femfingerört	X	
Liten blåklocka	X	X
Grässtjärnblomma	X	X
Bergdunört	X	
Odon	X	X
Mjölon	X	X
Trolldruva	X	
Nyponros	X	
Kärringtand	X	
Vispstarr	X	
Getrams	X	
Liljekonvalj		X
Hässlebrodd	X	
Bergrör	X	X
Stensöta	X	X
Svartbräken	X	X
Stenbräken	X	X
Hällebräken	X	X
Träjon	X	X

KUVERT 3

KUVERT 3

Orsakerna till skillnaderna i växtlighet och temperatur mellan de båda sydvästbergen kan bero på många orsaker och är rätt komplicerat.

Bergen har olika profil (se nedan). Vilket tror ni är bättre riktat för att fånga upp så mycket solvärme som möjligt? (Tänk på hur man mixtrar med att ställa in parabolantenner mot satelliter.)

Billaberget



Rösåberget



Billaberget har högre minimitemperatur än Rösåberget både på natten och på dagen. Detta har troligen störst betydelse för en rik flora nedanför bergsfoten.